

4.1. Inscripción de empresas e apertura de centros de traballo

Inclúense neste apartado dous datos que, se ben non poden tomarse como reflexo real do número de empresas de Galicia, si poden considerarse como un índice aproximado, aínda que requiren precisións en cada apartado.

4.1.1. Inscripcións de empresas

As cifras que se inclúen non son referidas exactamente ó número de empresas, senón ós códigos de conta de cotización existentes en cada provincia a 31 de decembro de 2001, agás nas cifras relativas ó Réxime Especial do Mar do que a súa contabilización corresponde a empresarios independentemente dos códigos ou embarcacións coas que contén. Isto supón que non coinciden, nos demais réximes, as cifras coa consideración de empresas ou centros de traballo, xa que un código pode ter varios centros de traballo e as empresas poden ter varios códigos.

No cadro 4.1, ofrécese o dato estático do número de empresas a 31 de decembro de 2001 que, aínda coas salvidades antes apuntadas, permite extraer algunha conclusión.

Obsérvase que no ano 2001, excepto no Réxime Especial do Mar, incrementáanse as cifras de empresas en alta, reflectíndose globalmente tal aumento.

■ Cadro 4.1

**Empresas en alta. Por réximes.
Galicia. 2000-2001**

	Réxime Xeral		Réximes especiais						Mar ⁽¹⁾		Total	
			Agrario		Emp. Fogar		Minería					
	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001	2000	2001
A Coruña	34.658	35.762	799	858	3.772	3.828	1	1	954	940	40.184	41.389
Lugo	11.799	12.065	1.833	1.929	949	962	0	0	228	217	14.809	15.173
Ourense	10.834	11.216	628	632	1.036	1.107	0	0	0	0	12.498	12.955
Pontevedra	30.473	31.571	886	808	2.616	2.696	0	0	1.683 ⁽²⁾	1.682 ⁽²⁾	35.658	36.757
Galicia	87.764	90.614	4.146	4.227	8.373	8.593	1	1	2.865	2.839	103.149	106.274

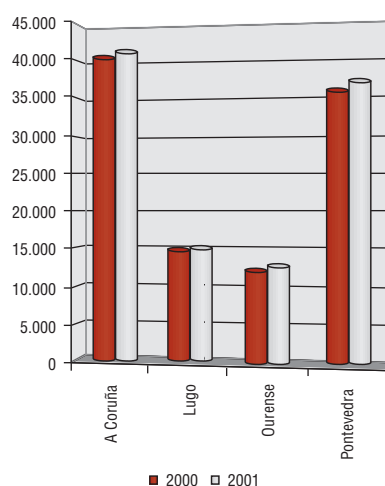
Elaboración propia

(1) As cifras deste réxime corresponden a empresarios independentemente dos códigos conta de cotización que teñan

(2) Inclúe as empresas dependentes do ISM-Dirección Provincial de Vilagarcía-das que parte corresponden á Coruña. Tódolos datos a 31 de decembro

Fontes: Tesourería Xeral da Seguridade Social e Instituto Social da Mariña

Evolución do total de empresas en alta, por provincias

Nos cadros 4.2 e 4.3 con datos extraídos do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais e referido ó Réxime Xeral, agrúpase nunha única conta de cotización á Seguridade Social a un colectivo de traballadores pertencentes a unha mesma empresa que desenvolven a súa actividade laboral nunha mesma provincia e que teñen características homoxéneas fronte á cotización, agrupando nunha única unidade -empresa- a tódalas contas co mesmo Número de Identificación Fiscal. O tamaño de cada empresa obtívose en función do número de traballadores da

empresa en cada unidade territorial, independentemente do tamaño da empresa a nivel nacional. Agrúpanse así mesmo por tamaño das empresas e segundo tipo destas, podéndose observar nas cifras o importante número de empresas de pequeno tamaño e a ocupación elevada de traballadores en empresas a titularidade das cales corresponde a persoas xurídicas.

■ Cadro 4.2

Empresas. Por tamaño e provincia de radicación dos seus centros de traballo. Réxime Xeral. Galicia. 2001

	De 1 a 2 trab.	De 3 a 5 trab.	De 6 a 9 trab.	De 10 a 25 trab.	De 26 a 49 trab.	De 50 a 249 trab.	De 250 a 499 trab.	De 500 a 999 trab.	1000 e máis trab.
A Coruña	17.043	6.941	2.916	2.820	852	558	51	23	16
Lugo	6.185	2.359	919	777	195	128	11	5	3
Ourense	5.522	2.073	897	780	192	130	14	6	3
Pontevedra	14.510	6.197	2.683	2.576	776	463	41	12	11
Galicia	41.926	16.889	7.103	6.544	1.904	1.229	100	52	43

Datos a 31 de decembro

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Anuario 2001

Empresas e traballadores segundo tipo de empresa. Por provincias. Galicia. 2001

■ Cadro 4.3

	Empresas			Traballadores(en miles)		
	Persoa física	Persoa xurídica	Total	Persoa física	Persoa xurídica	Total
A Coruña	13.027	18.193	31.220	28,9	239,0	267,9
Lugo	5.088	5.492	10.582	10,8	58,2	69,0
Ourense	4.123	5.494	9.617	8,7	59,4	68,1
Pontevedra	10.248	17.020	27.269	21,6	201,8	223,4
Galicia	32.347	43.440	75.790	70,0	558,4	628,4

Datos a 31 de decembro de 2001

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Anuario 2001

Os cadros seguintes (4.4; 4.5; 4.6, 4.7 e 4.8) reflicten, referidos ó Réxime Xeral, as empresas distribuídas por actividades e tramos, relacionados co número de traballadores ocupados nelas, todo isto, ca súa análise provincial, observándose unha lixeira diferenza nos datos facilitados no momento do seu desglose en relación cos datos globais.

En xeral, o maior número de empresas (42,23 %) teñen un só traballador, agrupando o maior número de traballadores as empresas entre 6 e 50 traballadores.

A actividade que rexistra maior número de empresas é a de «Comercio, restaurantes e hostalería. Reparacións» que supoñen case o 39% do total con gran diferenza co resto das actividades.

«Outros servicios» é a actividade que máis traballadores ocupa seguida de «Comercio, restaurantes e hostalería. Reparacións» ocupando, entre ambas dúas, case o 50% do total.

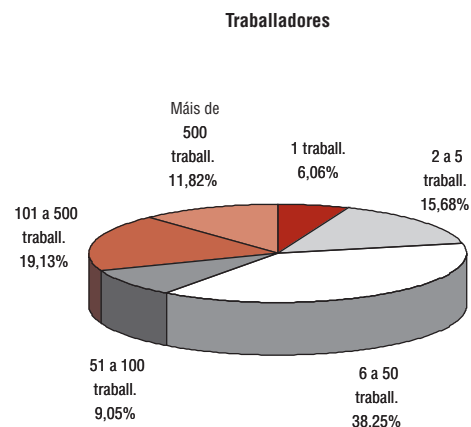
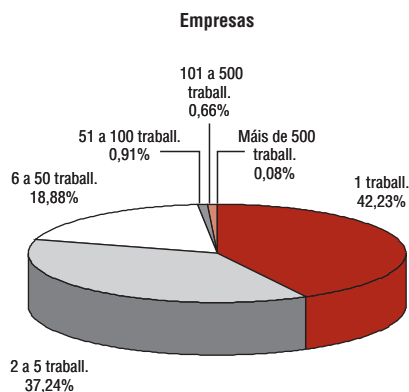
Comparando co ano anterior, pódese observar que o Réxime Xeral se ben mantén unha cifra similar de Códigos de Conta de Cotización, experimentou un incremento no número de traballadores nelas ocupados que, de 597.046 en 2000, pasou á cifra de 628.233 en 2001 o que supón un aumento superior ó 5%

■ **Cadro 4.4** **Número de empresas e traballadores. Réxime Xeral, por actividades económicas e tamaño. Galicia. 2001**

Grupos de actividade económica	1 traball.	2 a 5 traball.	6 a 50 traball.	51 a 100 traball.	101 a 500 traball.	Máis 500 traball.	Total	% sobre total
Nº de empresas								
Agricultura, gandería, caza, silvicultura e pesca	649	403	182	5	5	0	1.244	1,38
Enerxía e auga	44	59	61	6	9	2	181	0,20
Extracción e transformación de minerais non enerxéticos e produtos derivados da industria química	573	690	667	42	29	3	2.004	2,22
Industrias transformadoras de metal. Mecánica de precisión	1.214	1.300	1.149	82	54	5	3.804	4,22
Outras industrias manufactureiras	2.226	2.463	1.808	116	75	2	6.690	7,42
Construcción	5.674	5.674	3.337	110	38	0	14.833	16,44
Comercio, restaurantes e hostalería. Reparacións	16.166	13.779	4.753	93	69	5	34.865	38,64
Transporte e comunicación	2.206	1.818	983	31	26	4	5.068	5,62
Institucións financeiras, seguros, servizos prestados a empresas e arrendamento	3.318	2.907	1.129	73	60	6	7.493	8,31
Outros servizos	5.898	4.386	2.870	258	226	42	13.680	15,16
Non tipificados	132	123	93	5	5	0	358	0,40
Total	38.100	33.602	17.032	821	596	69	90.220	100
% sobre total de empresas	42,23	37,24	18,88	0,91	0,66	0,08	100	
Nº de traballadores								
Agricultura, gandería, caza, silvicultura e pesca	649	1.183	2.467	346	884	0	5.529	0,88
Enerxía e auga	44	174	898	443	1.957	1.717	5.233	0,83
Extracción e transformación de minerais non enerxéticos e produtos derivados da industria química	573	2.138	10.940	2.898	4.421	2.028	22.998	3,66
Industrias transformadoras de metal. Mecánica de precisión	1.214	3.905	19.284	5.593	10.658	13.269	53.923	8,58
Outras industrias manufactureiras	2.226	7.415	27.132	7.872	13.403	1.034	59.082	9,40
Construcción	5.674	17.176	44.598	7.694	6.600	0	81.742	13,01
Comercio, restaurantes e hostalería. Reparacións	16.166	39.652	58.923	6.193	15.042	5.108	141.084	22,46
Transporte e comunicación	2.206	5.404	13.650	2.020	5.756	3.244	32.280	5,14
Institucións financeiras, seguros, servizos prestados a empresas e arrendamento	3.318	8.445	14.861	5.235	13.071	6.881	51.811	8,25
Outros servizos	5.898	12.680	46.237	18.209	47.560	40.974	171.558	27,31
Non tipificados	132	357	1.326	336	832	0	2.983	0,47
Total traballadores	38.100	98.529	240.316	56.839	120.184	74.255	628.223	100
% sobre total de traballadores	6,06	15,68	38,25	9,05	19,13	11,82	100	

Elaboración propia

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

■ Cadro 4.5

Número de empresas e traballadores. Réxime Xeral, por actividade económica e tamaño.
A Coruña. 2001

Agrupación Actividade Económica	1 traballador	2 a 5 traballadores	6 a 50 traballadores	51 a 100 traballadores	101 a 500 traballadores	+ de 500 traballadores	Total traballadores
total emp.	14.874	13.266	6.846	368	251	39	35.644
total traball.	14.874	38.801	98.871	25.392	51.298	38.470	267.706
total emp. 0	234	159	76	5	2	0	476
total trab. 0	234	464	1.142	346	370	0	2.556
total emp. 1	19	25	22	3	4	2	75
total trab. 1	19	69	383	191	1.178	1.717	3.557
total emp. 2	153	218	201	2	6	1	581
total trab. 2	153	680	3.296	174	1.008	505	5.816
total emp. 3	390	447	396	33	21	2	1.289
total trab. 3	390	1.354	6.766	2.236	3.774	3.668	18.188
total emp. 4	904	992	823	52	33	1	2.805
total trab. 4	904	2.966	12.771	3.624	5.998	515	26.778
total emp. 5	2.179	2.254	1.343	57	16	0	5.849
total trab. 5	2.179	6.876	18.707	4.014	3.133	0	34.909
total emp. 6	6.136	5.388	1.944	45	34	4	13.551
total trab. 6	6.136	15.502	24.677	2.933	7.102	3.691	60.041
total emp. 7	924	677	353	15	11	3	1.983
total trab. 7	924	2.003	5.158	918	2.296	2.533	13.832
total emp. 8	1.373	1.224	506	42	23	5	3.173
total trab. 8	1.373	3.529	6.994	2.915	5.017	5.273	25.101
total emp. 9	2.509	1.841	1.147	111	98	21	5.727
total trab. 9	2.509	5.240	18.501	7.833	21.022	20.568	75.673
total emp. N. T.	53	41	35	3	3	0	135
total trab. N. T.	53	118	476	208	400	0	1.255

Elaboración propia

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

■ Cadro 4.6

Número de empresas e traballadores. Réxime Xeral, por actividade económica e tamaño.
Lugo. 2001

Agrupación Actividade Económica	1 traballador	2 a 5 traballadores	6 a 50 traballadores	51 a 100 traballadores	101 a 500 traballadores	+ de 500 traballadores	Total traballadores
total emp.	5.392	4.494	1.957	89	70	5	12.007
total traball.	5.392	13.199	25.871	6.171	13.812	4.563	69.008
total emp. 0	94	64	22	0	0	0	180
total trab. 0	94	183	278	0	0	0	555
total emp. 1	11	5	8	1	0	0	25
total trab. 1	11	18	134	86	0	0	249
total emp. 2	103	112	88	4	6	2	315
total trab. 2	103	357	1.472	281	878	1.523	4.614
total emp. 3	200	192	135	6	1	0	534
total trab. 3	200	548	1.942	377	124	0	3.191
total emp. 4	281	315	169	10	8	0	783
total trab. 4	281	977	2.360	653	1.194	0	5.465
total emp. 5	754	707	401	9	4	0	1.875
total trab. 5	754	2.097	4.906	606	681	0	9.044
total emp. 6	2.419	1.923	505	7	6	0	4.860
total trab. 6	2.419	5.536	5.953	477	1.284	0	15.669
total emp. 7	381	320	140	0	3	0	844
total trab. 7	381	954	1.710	0	774	0	3.819
total emp. 8	395	319	119	10	6	0	849
total trab. 8	395	936	1.407	755	1.155	0	4.648
total emp. 9	741	517	366	42	36	3	1.705
total trab. 9	741	1.539	5.663	2.936	7.722	3.040	21.641
total emp. N. T.	13	20	4	0	0	0	37
total trab. N. T.	13	54	46	0	0	0	113

Elaboración propia

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

■ Cadro 4.7
Número de empresas e traballadores. Réxime Xeral, por actividade económica e tamaño. Ourense. 2001

Agrupación Actividade Económica	1 traballador	2 a 5 traballadores	6 a 50 traballadores	51 a 100 traballadores	101 a 500 traballadores	+ de 500 traballadores	Total traballadores
total emp.	4.933	4.059	1.959	78	79	5	11.113
total traball.	4.933	11.804	26.065	5.407	15.281	4.684	68.174
total emp. 0	163	74	27	0	2	0	266
total trab. 0	163	207	322	0	399	0	1.091
total emp. 1	5	13	13	1	3	0	35
total trab. 1	5	38	141	87	374	0	645
total emp. 2	94	96	116	15	7	0	328
total trab. 2	94	306	1.887	980	1.148	0	4.415
total emp. 3	186	179	95	5	3	1	469
total trab. 3	186	547	1.372	353	795	521	3.774
total emp. 4	360	359	233	6	7	0	965
total trab. 4	360	1.045	3.339	380	1.822	0	6.946
total emp. 5	880	707	367	10	6	0	1.970
total trab. 5	880	2.083	4.573	762	933	0	9.231
total emp. 6	1.950	1.535	523	7	7	0	4.022
total trab. 6	1.950	4.337	6.072	469	1.185	0	14.013
total emp. 7	190	193	105	2	3	0	493
total trab. 7	190	565	1.264	152	855	0	3.026
total emp. 8	364	308	108	5	9	0	794
total trab. 8	364	929	1.263	365	2.092	0	5.013
total emp. 9	725	580	364	27	32	4	1.732
total trab. 9	725	1.698	5.752	1.859	5.678	4.163	19.875
total emp. N. T.	16	15	8	0	0	0	39
total trab. N. T.	16	49	80	0	0	0	145

Elaboración propia

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

■ Cadro 4.8
Número de empresas e traballadores. Réxime Xeral, por actividade económica e tamaño. Pontevedra. 2001

Agrupación Actividade Económica	1 traballador	2 a 5 traballadores	6 a 50 traballadores	51 a 100 traballadores	101 a 500 traballadores	+ de 500 traballadores	Total traballadores
total emp.	12.901	11.783	6.270	286	196	20	31.456
total traball.	12.901	34.725	89.509	19.869	39.793	26.538	223.335
total emp. 0	158	106	57	0	1	0	322
total trab. 0	158	329	725	0	115	0	1.327
total emp. 1	9	16	18	1	2	0	46
total trab. 1	9	49	240	79	405	0	782
total emp. 2	223	264	262	21	10	0	780
total trab. 2	223	795	4.285	1.463	1.387	0	8.153
total emp. 3	438	482	523	38	29	2	1.512
total trab. 3	438	1.456	9.204	2.627	5.965	9.080	28.770
total emp. 4	681	797	583	48	27	1	2.137
total trab. 4	681	2.427	8.662	3.215	4.389	519	19.893
total emp. 5	1.861	2.006	1.226	34	12	0	5.139
total trab. 5	1.861	6.120	16.412	2.312	1.853	0	28.558
total emp. 6	5.661	4.933	1.781	34	22	1	12.432
total trab. 6	5.661	14.277	22.221	2.314	5.471	1.417	51.361
total emp. 7	711	628	385	14	9	1	1.748
total trab. 7	711	1.882	5.518	950	1.831	711	11.603
total emp. 8	1.186	1.056	396	16	22	1	2.677
total trab. 8	1.186	3.051	5.197	1.200	4.807	1.608	17.049
total emp. 9	1.923	1.448	993	78	60	14	4.516
total trab. 9	1.923	4.203	16.321	5.581	13.138	13.203	54.369
total emp. N. T.	50	47	46	2	2	0	147
total trab. N. T.	50	136	724	128	432	0	1.470

Elaboración propia

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

4.1.2. Apertura de centros de traballo

Inclúense os cadros 4.9 e 4.10 relativos ás comunicacións de aperturas de centros de traballo, na súa acepción laboral, como unidade productiva con organización específica que, polo tanto, non poden ser tomados conceptualmente como empresas, xa que estas poden ter un ou varios centros de traballo. Por outra banda, a falta de comunicación dos cesamentos dos centros de traballo, unha vez amortizados os cadros de persoal, impiden coñecer o dato máis preciso do total neto de centros de traballo creados nun período. En consecuencia, estas cifras refírense a aquelas comunicacións de apertura de centros de traballo que, con carácter preceptivo, realizan as empresas.

■ Cadro 4.9

Aperturas de centros de traballo. Galicia. 2001

Actividade CNAE 93	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	147	6	0	2	155	424	70	494
B	25	3	0	1	29	77	7	84
C	33	5	0	4	42	132	17	149
D	638	17	3	52	710	2.025	1.449	3.474
E	13	0	1	5	19	96	15	111
F	4.957	148	7	64	5.176	32.047	595	32.642
G	2.501	82	10	139	2.732	2.265	2.606	4.871
H	1.337	121	3	13	1.474	703	1.169	1.872
I	332	9	0	24	365	606	154	760
J	153	3	0	33	189	250	173	423
K	910	15	3	95	1.023	1.565	1.124	2.689
L	1	1	0	3	5	19	36	55
M	132	3	0	5	140	130	178	308
N	185	3	1	15	204	64	281	345
O	471	14	1	40	526	401	700	1.101
P	8	0	0	0	8	0	20	20
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	11.843	430	29	495	12.797	40.804	8.594	49.398

Códigos da rama de actividade económica segundo a Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE 93)

A Agricultura, gandería, caza e silvicultura

B Pesca

C Industrias extractivas

D Industrias manufactureiras

E Producción e distribución de enerxía eléctrica, gas e auga

F Construción

G Comercio: reparación de vehículos de motor, motocicletas, ciclomotores, artigos persoais e de uso doméstico

H Hostalería

I Transporte, almacenamento e comunicacións

J Intermediación financeira

K Actividades inmobiliarias e de aluguer: servizos empresariais

L Administración pública, defensa e seguridade social obrigatoria

M Educación

N Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais

O Outras actividades sociais e de servizos prestados á comunidade: servizos persoais

P Fogares que empregan persoal doméstico

Q Organismos extraterritoriais

Fonte: Consellería de Xustiza, Interior e Relacións Laborais. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 4.10
**Aperturas de centros de traballo. Por provincias.
Galicia. 2001**

A Coruña Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	31	2	0	2	35	54	13	67
B	10	3	0	0	13	33	2	35
C	2	2	0	1	5	7	2	9
D	285	9	2	29	325	805	782	1.587
E	9	0	0	2	11	21	7	28
F	1.894	94	5	30	2.023	13.787	190	13.977
G	826	31	5	54	916	1.001	882	1.883
H	434	38	1	8	481	281	388	669
I	106	5	0	13	124	274	66	340
J	58	2	0	17	77	149	82	231
K	379	6	0	31	416	766	436	1.202
L	0	0	0	0	0	0	0	0
M	54	2	0	3	59	33	85	118
N	81	2	1	6	90	21	106	127
O	172	10	0	17	199	220	328	548
P	1	0	0	0	1	0	13	13
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	4.342	206	14	213	4.775	17.452	3.382	20.834

Lugo Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	50	0	0	0	50	185	18	203
B	1	0	0	0	1	2	0	2
C	10	0	0	0	10	26	0	26
D	59	0	0	3	62	100	45	145
E	3	0	1	0	4	5	1	6
F	847	17	1	11	876	5.751	232	5.983
G	323	18	2	26	369	380	406	786
H	171	35	0	0	206	93	178	271
I	88	0	0	1	89	105	20	125
J	17	1	0	4	22	18	15	33
K	94	4	0	12	110	109	73	182
L	0	0	0	0	0	0	0	0
M	16	1	0	1	18	73	33	106
N	31	0	0	2	33	10	26	36
O	69	1	1	7	78	36	83	119
P	0	0	0	0	0	0	0	0
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	1.779	77	5	67	1.928	6.893	1.130	8.023

Ourense Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	19	1	0	0	20	70	16	86
B	0	0	0	0	0	0	0	0
C	5	2	0	1	8	50	4	54
D	32	1	1	3	37	114	77	191
E	0	0	0	3	3	70	7	77
F	595	19	0	3	617	3.444	10	3.454
G	199	3	1	12	215	167	375	542
H	64	11	0	0	75	59	79	138
I	17	0	0	0	17	20	4	24
J	16	0	0	4	20	23	14	37
K	39	0	1	8	48	47	80	127
L	0	0	0	0	0	0	0	0
M	4	0	0	0	4	2	3	5
N	11	0	0	1	12	11	14	25
O	29	0	0	3	32	27	52	79
P	0	0	0	0	0	0	0	0
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	1.030	37	3	38	1.108	4.104	735	4.839

Pontevedra Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	47	3	0	0	50	115	23	138
B	14	0	0	1	15	42	5	47
C	16	1	0	2	19	49	11	60
D	262	7	0	17	286	1.006	545	1.551
E	1	0	0	0	1	0	0	0
F	1.621	18	1	20	1.660	9.065	163	9.228
G	1.153	30	2	47	1.232	717	943	1.660
H	668	37	2	5	712	270	524	794
I	121	4	0	10	135	207	64	271
J	62	0	0	8	70	60	62	122
K	398	5	2	44	449	643	535	1.178
L	1	1	0	3	5	19	36	55
M	58	0	0	1	59	22	57	79
N	62	1	0	6	69	22	135	157
O	201	3	0	13	217	118	237	355
P	7	0	0	0	7	0	7	7
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	4.692	110	7	177	4.986	12.355	3.347	15.702

Fonte: Consellería de Xustiza, Interior e Relacións Laborais. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Sen extraer conclusións, dado o aleatorio das cifras, podemos observar que, en 2001, o sector de construción é o que maior número de centros de traballo abre, supoñendo máis do 40% do total, e, con gran diferenza, o que reflicte máis traballadores ocupados, coas reservas con que debe ser tomado este dato, xa que as obras sucesivas provocan unha repetición na contabilización dos produtores.

Examinando a evolución en relación cos anos anteriores (cadro 4.1 I), vemos que, en xeral, segue a tendencia ascendente cun claro incremento nas cifras de centros de traballo de nova creación, como en reanudación, cambio ou traslado de centros. No que se refire ós traballadores ocupados, prodúcese un aumento, tanto en homes como en mulleres, que supera o 13%.

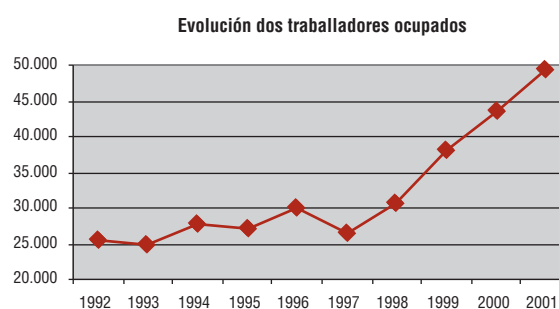
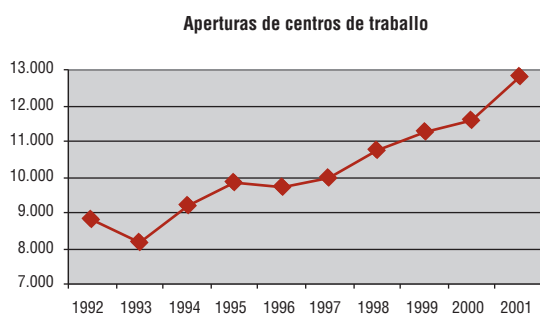
Apertura de centros de traballo e traballadores ocupados. Evolución. Galicia. 1992-2001

■ Cadro 6.3

	Aperturas					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
1992	7.754	763	16	301	8.834	19.054	6.431	25.485
1993	7.174	714	28	249	8.165	19.024	5.754	24.778
1994	8.398	453	34	297	9.182	21.417	6.294	27.711
1995	9.129	305	42	337	9.813	21.207	5.914	27.121
1996	8.924	311	32	421	9.688	22.579	7.432	30.011
1997	9.112	388	42	435	9.977	19.229	7.094	26.323
1998	9.817	443	38	443	10.741	22.794	7.797	30.591
1999	10.314	476	49	443	11.282	30.516	7.676	38.192
2000	10.476	347	22	407	11.522	35.055	8.548	43.603
2001	11.843	430	29	495	12.797	40.804	8.594	49.398

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Xustiza, Interior e Relacións Laborais. Dirección Xeral de Relacións Laborais

4.2. Afiliacións e altas na Seguridade Social

4.2.1. Introducción

Os datos que proporcionan as altas dos traballadores á Seguridade Social constitúen unha importante ferramenta de traballo para a análise da configuración laboral da comunidade autónoma, permitindo ademais, pola súa desagregación en réxi-

mes especiais, obter información de certo detalle nas actividades do mar, agrario e autónomos. Así mesmo, a Tesourería Xeral da Seguridade Social incorporou recentemente unha nova base de datos do total de traballadores afiliados por sectores de actividade de indubidable valor.

Convén precisar que por traballadores afiliados e en alta enténdese ademais dos que traballan pola súa conta, todos aqueles que, nun momento determinado, atópanse ó servizo da empresa, e polos que esta cotiza, se ben, o número de afiliados non se corresponde necesariamente co de traballadores, senón co de situacións que xeran obriga de cotizar, é dicir, a mesma persoa contabilízase tantas veces como situacións de cotización teña, sexa porque teña varias actividades nun mesmo réxime, ou en varios. A afiliación e a alta na Seguridade Social é obrigatoria para todo traballador en activo por conta allea, ou que desempeñe o exercicio de calquera actividade de carácter autónomo, coa exclusión dun reducidísimo número de profesionais liberais. Tamén se asimilan ás situacións en alta, a incapacidade temporal, o desemprego na modalidade de pago delegado e a situación de suspensión por regulación de emprego.

Sen embargo, as cifras que proporciona o chamado «sistema da Seguridade Social» non comprenden a tódolos traballadores, xa que quedan fóra os cotizantes á Mutualidade de Funcionarios da Administración Civil do Estado (MUFACE), os integrados no Instituto Social das Forzas Armadas (ISFAS) e os afiliados á Mutualidade Xeral de Xustiza (MUGEJU).

4.2.2. A evolución a medio prazo

Da análise dos datos a medio prazo, 1985-2001 (cadro 4.12), obsérvase que, no total galego, existen dunha data a outra 202.300 novos cotizantes, pero que dito aumento prodúcese significativamente nas provincias da Coruña en 103.600 e Pontevedra en 94.900; en moi pequena medida -soamente 6.000 altas máis- na de Ourense e na de Lugo, ten lugar unha diminución, de 2.200 altas.

O dato de maior relevancia é, como xa sinalabamos nos informes de anos pasados, xunto co espectacular aumento do número de afiliados en alta nos anos 1998 e 1999 o descenso no cómputo xeral do período do número de traballadores en alta pertencentes ó Réxime Agrario, que pasan no total de Galicia, de 205.600 en 1985 a 70.600 en 2001, o que supón, por conseguinte, un descenso de 135.000 altas, máis do 65% dos traballadores agrarios galegos de 1985 e practicamente o dobre dos actuais.

Convén destacar tamén, que o Réxime Xeral, onde se inclúen os asalariados do sector industrial, da construción e dos servizos, experimenta nese período un incremento de 309.500 cotizantes, é dicir, dos 315.500 afiliados en 1985 os 625.000 en 2001, pasando de representar un 44,94% do total das altas en 1985 a un 69,11% en 2001, aínda así a certa distancia do 74,59% que constitúe dita proporción no total español.

A diminución nestes últimos anos dos traballadores afiliados e en alta pertencentes ó Réxime Especial Agrario supón que, na Comunidade Autónoma Galega, o peso do citado réxime pasa do 29,29% do total de afiliados que representaba en 1985, ó 7,81% en 2001, acurtando diferencias e xa moi próximo co termo medio estatal, do 7,21%.

■ Cadro 4.12

**Traballadores afiliados e en alta laboral. Réximes Xeral e Agrario, e total.
Galicia/España. 1985/1991/1998-2001**

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1985 ⁽¹⁾	R. Xeral	133,8	34,8	36,5	110,4	315,5	6.434,3
	Agrario	60,0	63,2	37,7	44,7	205,6	1.660,2
	Total ⁽²⁾	265,4	120,8	93,6	222,2	702,0	10.561,8
1991	R. Xeral	188,5	50,1	52,2	161,4	452,2	8.786,6
	Agrario	43,2	41,7	20,2	26,5	131,7	1.339,9
	Total ⁽²⁾	307,4	115,9	94,8	259,2	777,3	12.648,3
1998	R. Xeral	227,2	58,3	58,8	189,9	534,2	9.762,8
	Agrario	28,1	28,9	10,9	15,5	83,4	1.159,9
	Total ⁽²⁾	330,5	111,1	93,2	279,5	814,3	13.591,0
1999	R. Xeral	242,2	62,4	62,0	202,6	569,1	10.431,1
	Agrario	26,6	27,8	10,1	14,6	79,2	1.156,5
	Total ⁽²⁾	346,7	114,8	96,1	293,6	851,2	14.344,9
2000	R. Xeral	252,8	65,5	64,5	215,2	598,0	11.106,1
	Agrario	24,3	26,6	9,2	13,7	74,7	1.139,7
	Total ⁽²⁾	357,3	117,3	98,2	307,4	880,1	15.062,9
2001	R. Xeral	265,3	67,7	66,7	225,2	625,0	11.673,4
	Agrario	24,1	25,4	8,3	12,8	70,6	1.127,6
	Total ⁽²⁾	369,0	118,6	99,6	317,1	904,3	15.649,9

Medias anuais en miles de persoas

(1) Non se inclúen os afiliados ós réximes especiais existentes nesa época de Representantes de Comercio, Artistas, Toureiros, Escritores de libros e Futbolistas (a incidencia é moi pequena)

(2) O total inclúe, ademais dos reseñados, os do Mar, Autónomos, Empregados do Fogar e Minería do Carbón

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Para o total dos afiliados, a provincia da Coruña, con 103.600 altas máis no período que analizamos, experimenta o maior aumento, seguida da de Pontevedra, con 94.900. Ourense medra o total de activos nunha contía moi pequena -6.000-, e Lugo como sinalabamos anteriormente, diminúe o número de afiliados, por mor do descenso dos activos agrarios, xa que, en cambio, tanto Lugo como Ourense aumentan significativamente o número de altas do Réxime Xeral, mantendo xa, a partir de 1986 en Ourense e 1989 en Lugo, a diferenza do sucedido ata ditas datas, un maior número de traballadores do citado Réxime Xeral que do Agrario.

4.2.3. Análise dos sete últimos anos

Da análise dos datos correspondentes a estes últimos sete anos (cadro 4.13), conséttase que partindo de 1995, nos que na comunidade galega se acadou unha cifra de afiliados de 758.200, existe un ascenso moi lixeiro en 1996, despegando con máis forza en 1997 cun aumento preto de 18.000 afiliacións máis, coa particularidade ademais de que se produce en tódalas provincias galegas, e confirmándose con rotundidade nos anos 1998 e 1999 (subidas de 31.900 e 36.900) producíndose un descenso apreciable sobre a subida de ditos anos en 2000 e en 2001 aínda así con aumentos interanuais de 28.900, e de 24.200 altas respectivamente.

Seguindo a tónica de anos anteriores durante 2001 continúa o descenso importante dos activos agrarios, 4.100 para o total galego, e, estabilízanse con respecto ó

cómputo do período, despois do lixeiro descenso de 1996, os correspondentes ó Réxime do Mar. Pola contra, aumenta significativamente os traballadores en alta do Réxime Xeral, 154.900 comparando 1995 con 2001, e no de autónomos, en 20.200, cunha subida moi similar cada un de ditos anos na comparación das mesmas datas.

■ Cadro 4.13

**Traballadores afiliados e en alta laboral.
Por réximes. Galicia/España. 1995 -2001**

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1995	R. Xeral	200,1	53,2	53,7	163,1	470,1	8.610,7
	Mar	7,9	2,3	0,0	20,1	30,3	88,1
	Agrario	33,7	32,9	14,0	19,2	99,8	1.158,3
	Autónomos	58,5	18,9	20,8	46,9	145,1	2.277,6
	Outros	5,9	1,5	1,5	3,9	12,9	172,9
	Total	306,1	108,8	90,0	253,2	758,2	12.307,6
1996	R. Xeral	205,6	53,7	54,5	168,3	482,1	8.788,2
	Mar	7,5	2,3	0,0	19,6	29,4	82,6
	Agrario	31,5	31,2	13,0	17,6	93,4	1.148,5
	Autónomos	59,4	19,1	21,0	48,0	147,6	2.316,0
	Outros	5,9	1,5	1,6	3,8	12,7	170,7
	Total	309,9	107,8	90,1	257,3	765,2	12.506,0
1997	R. Xeral	213,1	55,3	56,3	176,9	501,6	9.172,8
	Mar	7,4	2,3	0,0	19,8	29,5	81,0
	Agrario	29,8	30,0	11,8	16,5	88,1	1.156,7
	Autónomos	60,7	19,5	21,3	49,0	150,5	2.353,1
	Outros	5,7	1,6	1,6	3,7	12,7	168,5
	Total	316,7	108,7	91,0	265,9	782,4	12.932,1
1998	R. Xeral	227,2	58,3	58,8	189,9	534,2	9.762,8
	Mar	7,5	2,3	0,0	20,0	29,8	79,7
	Agrario	28,1	28,9	10,9	15,5	83,4	1.159,9
	Autónomos	62,4	20,0	21,7	50,4	154,5	2.425,0
	Outros	5,3	1,6	1,8	3,7	12,3	163,6
	Total	330,5	111,1	93,2	279,5	814,3	13.591,0
1999	R. Xeral	242,2	62,4	62,0	202,6	569,1	10.431,1
	Mar	7,5	2,3	0,0	20,4	30,3	79,2
	Agrario	26,6	27,8	10,1	14,6	79,2	1.156,5
	Autónomos	64,5	20,8	22,2	52,3	159,9	2.509,5
	Outros	5,9	1,5	1,8	3,7	12,7	168,6
	Total	346,7	114,8	96,1	293,6	851,2	14.344,9
2000	R. Xeral	252,8	65,5	64,5	215,2	598,0	11.106,1
	Mar	7,6	2,3	0,0	20,9	30,8	79,1
	Agrario	25,3	26,6	9,2	13,7	74,7	1.139,7
	Autónomos	65,9	21,3	22,6	53,7	163,5	2.568,8
	Outros	5,7	1,6	1,9	3,9	13,1	169,2
	Total	357,3	117,3	98,2	307,4	880,1	15.062,9
2001	R. Xeral	265,3	67,7	66,7	225,2	625,0	11.673,4
	Mar	7,5	2,3	0,0	20,5	30,3	78,1
	Agrario	24,1	25,4	8,3	12,8	70,6	1.127,6
	Autónomos	66,6	21,5	22,6	54,6	165,3	2.614,9
	Outros	5,5	1,7	2,0	4,0	13,1	155,9
	Total	369,0	118,6	99,6	317,1	904,3	15.649,9

Medias anuais en miles

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

■ Cadro 4.14

**Afiados e en alta laboral por tramos de idade e sexo.
Galicia. 2001**

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Tramos de idade	Sexo					
16-19 anos	Homes	4.188	1.298	1.172	5.011	11.669
	Mulleres	1.763	443	462	1.730	4.398
	Total	5.951	1.741	1.634	6.741	16.067
20-24 anos	Homes	19.090	5.400	4.570	18.207	47.267
	Mulleres	13.132	3.168	3.206	11.853	31.359
	Total	32.222	8.568	7.776	30.060	78.626
25-29 anos	Homes	29.298	7.680	6.739	26.254	69.971
	Mulleres	23.480	5.555	5.464	19.242	53.741
	Total	52.778	13.235	12.203	45.496	123.712
30-34	Homes	31.254	9.110	7.660	28.169	76.193
	Mulleres	22.706	6.057	5.311	17.743	51.817
	Total	53.960	15.167	12.971	45.912	128.010
35-39 anos	Homes	30.021	9.846	7.683	25.814	73.364
	Mulleres	20.151	6.390	5.044	15.490	47.075
	Total	50.172	16.236	12.727	41.304	120.439
40-44 anos	Homes	29.189	10.090	8.196	24.469	71.944
	Mulleres	18.908	6.470	5.213	14.828	45.419
	Total	48.097	16.560	13.409	39.297	117.363
45-49 anos	Homes	25.546	8.965	7.309	21.800	63.620
	Mulleres	16.085	5.645	4.368	12.968	39.066
	Total	41.631	14.610	11.677	34.768	102.686
50-54 anos	Homes	22.496	7.571	6.578	20.139	56.784
	Mulleres	14.356	5.181	4.465	11.040	35.042
	Total	36.852	12.752	11.043	31.179	91.826
55-59 anos	Homes	17.508	6.029	5.649	15.536	44.722
	Mulleres	11.730	5.131	4.205	9.095	30.161
	Total	29.238	11.160	9.854	24.631	74.883
60-64 anos	Homes	9.071	3.792	2.853	6.986	22.702
	Mulleres	7.547	4.393	3.056	5.705	20.701
	Total	16.618	8.185	5.909	12.691	43.403
Máis de 65 anos	Homes	1.590	471	579	1.329	3.969
	Mulleres	1.528	508	620	1.167	3.823
	Total	3.118	979	1.199	2.496	7.792

Elaboración propia

Datos a 31 de Decembro

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

4.2.4. Traballadores afiliados por sexo e réxime

No cadro 4.15 inclúense os datos de afiliados en Galicia por sexo e réxime referente neste caso non á media anual como se reflicten no resto dos cadros senón a 31 de decembro do ano correspondente.

Consonte cos datos que proporciona a Seguridade Social traballan, en 2001, en Galicia moitos máis homes ca mulleres, 542.698, o 59,92% de varóns, fronte a 362.972, o 40,08% de mulleres. Por provincias, mantense unha proporción moi similar ó total galego; por réximes hai moitas diferencias. En efecto, as mulleres son

maioría esmagadora no Réxime de Empregados do Fogar (13.154 afiliadas por só 247 varóns en alta); tamén son maioría no Réxime Agrario, representando o 62,02% do total, sendo máis alta dita porcentaxe nas provincias de Ourense e Pontevedra (o 69,53% e o 67,59%, respectivamente). En troques, no Réxime do Mar traballan 22.211 homes, case tres veces máis das case oito mil mulleres en alta cunha clara tendencia neste réxime á diminución dos afiliados varóns e ó aumento das mulleres; os 107.563 afiliados ó Réxime de Autónomos constitúen practicamente o dobre das mulleres en alta en dito réxime e no xeral os máis de 386.000 traballadores masculinos supoñen o 61,54% dos afiliados. En termos globais é de destacar que o maior aumento, tanto porcentual como en contía total dos tres últimos anos, prodúcese no colectivo das mulleres que recorta, por tanto, as diferenzas con respecto ó total dos afiliados masculinos.

■ Cadro 4.15

**Traballadores afiliados e en alta. Por réximes e sexos.
Galicia. 1998-2001**

		A Coruña				Lugo				Ourense				Pontevedra				Galicia			
		1998	1999	2000	2001	1998	1999	2000	2001	1998	1999	2000	2001	1998	1999	2000	2001	1998	1999	2000	2001
Agrario	Homes	10.733	10.021	9.325	8.836	12.600	11.978	11.485	10.903	3.547	3.051	2.793	2.408	5.068	4.726	4.360	4.038	31.948	29.776	27.963	26.185
	Mulleres	16.807	15.960	15.381	14.730	15.945	15.307	14.689	14.115	7.314	6.641	6.052	5.494	10.115	9.482	8.939	8.422	50.181	47.390	45.061	42.761
Mar	Homes	6.496	6.245	5.848	5.824	2.031	2.018	1.983	1.952	0	0	0	0	15.992	15.426	14.958	14.435	24.519	23.689	22.789	22.211
	Mulleres	888	1.481	1.828	1.817	218	220	261	264	0	0	0	0	4.043	5.348	5.883	5.863	5.149	7.049	7.972	7.944
Autónomos	Homes	40.334	41.485	42.460	42.554	13.772	14.242	14.432	14.408	15.017	15.335	15.366	15.187	33.418	34.489	34.889	35.414	102.541	105.551	107.147	107.563
	Mulleres	21.867	22.705	23.811	23.876	6.452	6.804	6.995	6.985	6.842	7.060	7.283	7.244	17.780	18.497	19.093	19.435	52.941	55.066	57.182	57.540
Xeral e do Carbón	Homes	146.404	152.058	155.491	162.059	39.752	41.247	41.792	43.050	38.148	39.323	39.722	41.409	126.038	129.355	133.963	139.974	350.342	361.983	370.968	386.492
	Mulleres	85.335	93.142	98.608	105.563	20.598	22.407	23.902	25.936	21.480	23.002	24.319	26.756	66.932	71.856	78.033	83.318	194.345	210.407	224.862	241.573
Empreg. do Fogar	Homes	112	111	112	107	24	25	29	35	26	27	30	34	54	61	62	71	216	224	233	247
	Mulleres	5.367	5.320	5.371	5.483	1.476	1.515	1.597	1.698	1.695	1.771	1.851	1.962	3.671	3.734	3.828	4.011	12.209	12.340	12.647	13.154
Total	Homes	204.079	209.920	213.306	219.380	68.179	69.510	69.721	70.348	56.738	57.736	57.911	59.038	180.570	184.057	188.232	193.932	509.566	521.223	529.100	542.698
	Mulleres	130.264	138.608	144.999	151.469	44.689	46.253	47.444	48.998	37.331	38.474	39.505	41.456	102.541	108.917	115.776	121.049	314.825	332.252	347.724	362.972

Elaboración propia

Datos a decembro de cada ano

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

4.2.5. Traballadores afiliados por sector de actividade

Segundo o cadro 4.16, extraído da información proporcionada polo Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais no que se contempla unha distribución dos traballadores afiliados polos sectores clásicos de actividade, a poboación afiliada galega sitúase maioritariamente no sector servizos, 525.500 afiliados en 2001 que representan o 58,11% do total, máis de cinco puntos por baixo do 63.39% dos 9.920.200 que supoñen no global de España. Segue en importancia o sector da industria, onde se atopan en alta en 2001, 163.400 traballadores que constitúen o 18,07% dos afiliados galegos. No cómputo xeral español os preto de dous millóns setecentos mil traballadores da industria representan unha porcentaxe do 17,16% do total de afiliados, case un punto inferior por tanto á galega.

Traballadores afiliados en alta laboral. Por sector de actividade. Galicia/España. 1998-2001
■ Cadro 4.16

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Agrario	1998	36,5	32,1	12,3	36,0	116,8	1.311,2
	1999	35,3	31,0	11,6	35,6	113,5	1.312,0
	2000	34,1	29,7	10,7	35,0	109,5	1.300,2
	2001	32,8	28,6	9,9	33,9	105,3	1.297,0
Industria	1998	58,5	13,7	15,9	59,5	147,6	2.496,3
	1999	60,4	14,2	16,7	61,7	153,0	2.562,3
	2000	61,2	14,7	17,7	65,1	158,7	2.649,4
	2001	63,2	15,1	18,1	67,0	163,4	2.687,0
Construcción	1998	37,0	10,5	12,4	28,9	88,8	1.280,0
	1999	41,1	11,6	13,0	32,1	97,9	1.466,8
	2000	43,2	12,6	13,4	34,4	103,5	1.612,4
	2001	46,0	12,9	13,6	36,4	108,8	1.725,1
Servicios	1998	197,5	54,4	52,4	154,4	458,7	8.462,2
	1999	209,1	57,6	54,6	163,6	484,9	8.970,4
	2000	218,2	60,0	56,1	172,4	506,7	9.469,8
	2001	226,4	61,9	57,8	179,4	525,5	9.920,2
Non consta	1998	1,0	0,4	0,3	0,7	2,5	41,3
	1999	0,8	0,3	0,2	0,6	2,0	33,4
	2000	0,7	0,3	0,2	0,6	1,8	31,1
	2001	0,5	0,2	0,2	0,4	1,3	20,6
Total	1998	330,5	111,1	93,2	279,5	814,3	13.591,0
	1999	346,7	114,8	96,1	293,6	851,2	14.344,9
	2000	357,3	117,3	98,2	307,4	880,1	15.062,9
	2001	369,0	118,6	99,6	317,1	904,3	15.649,9

Elaboración propia
Datos redondeados a miles
Fonte: Ministerio de Trabajo e Seguridade Social

No sector agrario, no que debemos incluír tamén o pesqueiro, están en alta 105.300 traballadores que constitúen o 11,64% dos afiliados galegos, mentres que os preto dun millón trescentos mil traballadores incluídos en dito sector a nivel estatal representan o 8,29% do total de afiliados españois.

Por último na construción no ano 2001 aumentan os traballadores en alta en Galicia na cifra de 5.300 activos situándose en 108.800 que supoñen o 12,03% do total de afiliados, superior en algo máis dun punto en termos porcentuais á que representan o millón setecentos vinte cinco mil afiliados de dito sector no total de España.

4.2.6. Total de altas e altas iniciais

No cadro 4.17 contéplase a evolución nestes últimos anos das altas de traballadores no Réxime Xeral e Minería de Carbón conxuntamente, co Agrario e o de Empregados do Fogar, e reflicten, tanto as altas iniciais, como as sucesivas, contabilizándose como tal no Réxime Xeral o cambio que ten lugar desde a inactividade ou o paro á ocupación, e os cambios da conta de cotización, debéndose á súa vez isto, ben a cambios de empresa, ou a cambios dentro da mesma empresa, debido

a traslados de provincia ou de centro de traballo, cambios na situación laboral, etc. Non obstante, e dado que un elevadísimo número de empresas ten unha soa conta de cotización, nunha grande parte dos casos o cambio de conta de cotización implica cambio de empresa.

■ Cadro 4.17

**Altas laborais. Por réximes.
Galicia/España. 1997-2001**

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Réximes Xeral e Minería do Carbón	1997	270.632	68.099	67.700	262.801	669.232	11.390.554
	1998	312.868	82.134	75.401	301.667	772.070	13.203.837
	1999	360.926	95.295	82.621	343.329	882.171	14.974.560
	2000	382.176	104.043	90.118	368.920	945.257	15.819.875
	2001	387.824	113.604	97.151	377.411	975.990	15.993.479
Réxime Especial Agrario	1997	3.237	4.196	1.721	2.928	12.082	226.903
	1998	3.241	4.276	1.871	2.619	12.007	230.224
	1999	3.329	4.220	1.596	2.742	11.887	228.968
	2000	2.961	3.611	1.626	2.366	10.564	258.469
	2001	2.750	3.146	1.049	2.195	9.140	285.776
Réxime Especial de Empregados do Fogar	1997	2.010	398	511	1.484	4.403	49.663
	1998	1.973	435	559	1.489	4.456	58.781
	1999	1.938	422	608	1.532	4.500	67.269
	2000	2.005	533	655	1.786	4.979	70.030
	2001	2.039	576	702	1.777	5.094	77.320
Total ⁽¹⁾	1997	275.879	72.693	69.932	267.213	685.717	11.667.120
	1998	318.082	86.845	77.831	305.775	788.533	13.492.842
	1999	366.193	99.937	84.825	347.603	898.558	15.270.797
	2000	387.142	108.187	92.399	373.072	960.800	16.148.374
	2001	392.613	117.326	98.902	381.383	990.224	16.356.575

Elaboración propia

(1) Non inclúe Réximes Especiais de Autónomos e do Mar

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Convén precisar, en primeiro lugar, para unha correcta interpretación dos cadros 4.17 e 4.18 que no Réxime Xeral e Minería do Carbón contabilízanse como altas os cambios que teñen lugar desde a inactividade ou o paro á ocupación, así como os cambios de conta de cotización -cambios de empresa ou de provincia dentro da mesma empresa-. No Réxime Especial Agrario contabilízanse como altas os cambios desde a inactividade ou o paro cara á ocupación e os cambios debidos a traslados de provincia. E no Réxime de Empregados de Fogar considérase como altas os cambios desde a inactividade ou o paro cara á ocupación e os cambios do cabeza de familia (empresario). Doutra banda, as altas iniciais correspóndense coas primeiras incorporacións dos traballadores ó sistema da Seguridade Social.

Do exame das altas (cadro 4.17) que como vemos experimentan no seu conxunto -faltan datos de Autónomos e do Réxime do Mar- un significativo aumento nos tres anos inmediatamente anteriores ó 2001 e a súa comparación coas cifras de

traballadores afiliados en alta que non crecen na mesma proporción, podemos inferir que existe un amplísimo continxente de traballadores, con contratos temporais, que se encontran periodicamente en situacións de entrada e saída sucesiva na actividade laboral, conclusión que, á súa vez, vén avalada polos datos que, neste mesmo informe, se recollen no capítulo 5 sobre a contratación e tipos de contratos. Non obstante no 2001 o aumento das altas é sensiblemente menor e dita proporción diminúe sen dúbida en parte como consecuencia da incidencia das medidas en favor do emprego fixo.

As altas iniciais en Galicia en 2001 (47.326 -cadro 4.18-) descenden con respecto ó ano anterior por segundo ano consecutivo despois dos aumentos dos anos precedentes, tamén descenden nese ano 2001 no conxunto do Estado, se ben en menor medida chegando a 885.311.

■ Cadro 4.18

**Altas laborais iniciais. Por réximes.
Galicia/España. 1994-2001**

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Régimes Xeral e Minería do Carbón	1994	12.041	2.885	3.408	10.473	28.807	497.026
	1995	12.882	3.219	3.571	11.405	31.077	545.440
	1996	15.170	3.573	3.697	13.021	35.461	585.427
	1997	16.312	3.901	3.873	15.028	39.114	655.640
	1998	19.272	4.808	4.552	16.507	45.139	746.274
	1999	21.495	5.137	4.424	18.102	49.158	834.399
	2000	20.329	5.000	4.518	17.704	47.551	855.952
	2001	18.732	4.770	4.437	16.476	44.415	795.363
Régime Especial Agrario	1994	1.035	846	286	570	2.737	33.668
	1995	1.072	879	281	637	2.869	36.260
	1996	891	640	263	481	2.275	45.237
	1997	872	700	319	565	2.456	50.470
	1998	869	701	285	430	2.285	52.477
	1999	852	629	288	459	2.228	56.388
	2000	748	591	277	383	1.999	60.891
	2001	741	616	189	387	1.933	68.907
Régime Especial de Empregados do Fogar	1994	299	82	93	229	703	10.310
	1995	275	80	88	229	672	14.493
	1996	308	85	92	243	728	14.781
	1997	333	91	98	252	774	11.818
	1998	297	97	138	265	797	17.824
	1999	336	84	143	275	838	23.061
	2000	357	136	126	312	931	22.792
	2001	382	141	118	337	978	21.041
Total ⁽¹⁾	1994	13.375	3.813	3.787	11.272	32.247	541.004
	1995	14.229	4.178	3.940	12.271	34.618	596.193
	1996	16.369	4.298	4.052	13.745	38.464	645.445
	1997	17.517	4.692	4.290	15.845	42.344	717.928
	1998	20.438	5.606	4.975	17.202	48.221	816.575
	1999	22.683	5.850	4.855	18.836	52.224	913.848
	2000	21.434	5.727	4.921	18.399	50.481	939.635
	2001	19.855	5.527	4.744	17.200	47.326	885.311

Elaboración propia

(1) Non inclúe Régimes Especiais de Autónomos e do Mar

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Na comunidade galega, as altas iniciais non aumentan no ano 2001 en ningunha das provincias galegas con respecto ó ano anterior, descendendo moi lixeiramente en cada unha das catro provincias. As 47.326 novas altas constitúen non obstante unha cifra importante que pon de manifesto un aceptable dinamismo no mercado de traballo, se ben debemos constatar como elemento negativo a tendencia que pon de manifesto a redución do número das altas iniciais dos dous últimos anos.

4.2.7. Afiliacións e altas por Comunidades Autónomas

Desde a perspectiva das comunidades autónomas (cadro 4.19) despois da recuperación xeral do número de afiliados experimentada en 1996, respecto ás perdas de activos que con carácter xeral se produciron en 1993 e 1994 (ver informes de anos precedentes), no conxunto de España, en 1997, prodúcese un aumento importante con respecto ó ano anterior, de 426.100 afiliados, aumento que se experimenta na totalidade das comunidades autónomas. En 1998 consolídase dita tendencia cunha importante subida interanual de 658.900 afiliados, superada pola que ten lugar en 1999, con 753.900 altas. No ano 2000 foi de 718.000 e en 2001 de 587.000 minorando ostensiblemente a subida con respecto ós anos inmediatamente anteriores establecéndose en 15.649.900 o número de afiliados en alta. A Comunidade Autónoma Galega, trala forte diminución de afiliados en 1993 (ver cadros en informes anteriores), volve a perder afiliados en 1994, se ben pola diminución crónica dos activos agrarios. En 1995 incrementa en 5.500 o total de activos, en 1996, en 7.000 e, en 1997, en 17.200, producíndose xa, nese ano, un aumento apreciable de afiliados no Réxime Xeral, que confirma a tendencia á recuperación económica que se albisca timidamente os dous anos precedentes e que vén a confirmarse sen dúbida ningunha en 1998, ano no que medran os activos galegos en 31.900, e aínda máis en 1999 -36.900-. Nos anos 2000 e 2001 modérase máis o crecemento -28.900 e 24.200- con cómputo negativo do réxime agrario, que perde 4.500 e 4.200 afiliados, respectivamente.

■ Cadro 4.19

**Traballadores afiliados e en alta laboral. Por réximes e comunidades autónomas.
1999-2001**

	1999					
	R. Xeral	Mar	Agrario	Autónomos	Outros ⁽¹⁾	Total
Andalucía	1.350,6	12,6	547,0	340,4	14,5	2.265,1
Aragón	322,0	0,0	27,1	86,9	3,4	439,4
Asturias	226,2	2,2	22,2	61,2	14,2	326,0
Baleares	263,9	2,3	6,4	72,2	3,9	348,7
Canarias	479,0	6,5	27,5	83,2	3,2	599,4
Cantabria	125,7	2,1	10,5	32,1	1,6	172,0
C. A Mancha	348,1	0,0	51,4	109,3	2,9	511,7
C. León	529,4	0,0	73,9	162,1	11,4	776,8
Cataluña	2.076,3	6,8	47,3	476,6	32,3	2.639,3
C. Valenciana	1.075,8	4,8	84,7	279,2	9,6	1.454,1
Extremadura	180,6	0,0	89,2	55,7	1,3	326,8
Galicia	569,1	30,3	79,2	159,9	12,7	851,2
Madrid	1.784,6	4,0	4,9	295,3	43,0	2.131,8
Murcia	258,9	1,2	57,0	67,8	2,5	387,4
Navarra	160,1	0,0	10,5	39,2	2,0	211,8
País Vasco	586,7	6,1	9,9	163,7	8,7	775,1
A Ríoxa	71,8	0,0	7,5	19,8	0,7	99,8
Ceuta	11,3	0,3	0,0	2,5	0,4	14,5
Melilla	11,0	0,1	0,0	2,6	0,5	14,2
España	10.431,1	79,2	1.156,5	2.509,5	168,8	14.344,9

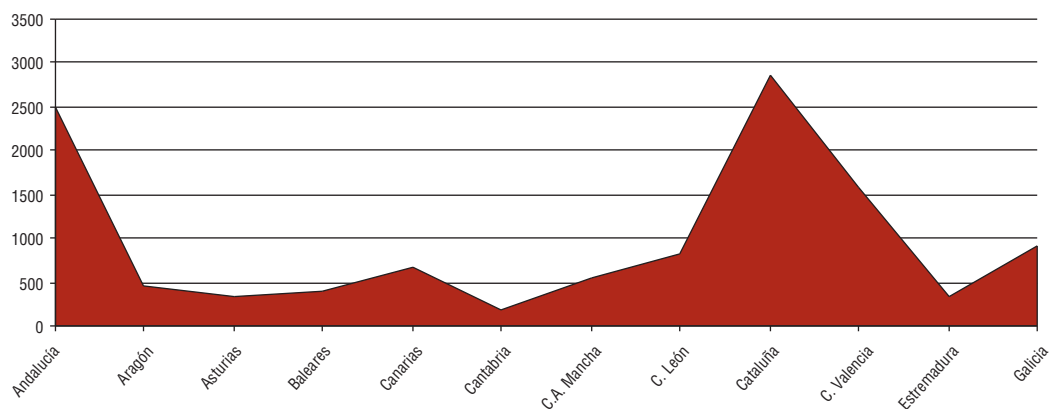
	2000					
	R. Xeral	Mar	Agrario	Autónomos	Outros ⁽¹⁾	Total
Andalucía	1.451,1	12,3	550,3	351,7	(14,1)	2.379,5
Aragón	339,5	0,0	25,7	88,1	(3,3)	456,6
Asturias	236,6	2,2	21,1	62,6	(13,6)	336,1
Baleares	283,4	2,3	6,1	74,2	(3,8)	369,8
Canarias	511,0	6,4	26,0	87,4	(3,3)	634,1
Cantabria	134,1	2,0	10,0	32,6	(1,5)	180,2
C. A Mancha	370,4	0,0	49,8	111,1	(3,0)	534,3
C. León	554,8	0,0	70,0	164,4	(11,1)	800,3
Cataluña	2.200,7	6,7	45,0	484,6	(32,1)	2.769,1
C. Valenciana	1.151,7	4,8	81,2	285,3	(9,6)	1.532,6
Extremadura	189,2	0,0	90,1	56,6	(1,2)	337,1
Galicia	598,0	30,8	74,7	163,5	(13,1)	880,1
Madrid	1.918,6	4,1	4,7	303,3	(44,7)	2.275,4
Murcia	276,8	1,2	57,2	70,6	(2,5)	408,3
Navarra	170,5	0,0	10,5	40,0	(2,0)	223,0
País Vasco	619,9	5,7	9,5	167,2	(9,0)	811,3
A Ríoxa	75,9	0,0	7,8	20,3	(0,6)	104,6
Ceuta	12,2	0,3	0,0	2,6	(0,4)	15,5
Melilla	11,5	0,1	0,0	2,7	0,5	14,7
España	11.106,1	79,1	1.139,7	2.568,8	(168,4)	15.062,9

	2001					
	R. Xeral	Mar	Agrario	Autónomos	Outros ⁽¹⁾	Total
Andalucía	1.540,9	12,4	555,3	360,7	14,2	2.483,5
Aragón	352,3	0,0	21,8	91,8	3,5	469,4
Asturias	250,9	2,1	19,9	62,2	13,0	348,1
Baleares	296,7	2,3	5,6	75,7	4,0	384,3
Canarias	534,6	6,4	25,1	91,0	3,3	660,4
Cantabria	140,1	1,9	9,4	33,1	1,9	186,4
C. A Mancha	387,9	0,0	48,2	113,2	3,1	552,4
C. León	578,8	0,0	66,0	165,7	11,1	821,6
Cataluña	2.287,3	6,6	43,6	489,2	32,5	2.859,2
C. Valenciana	1.211,6	4,9	78,5	291,6	10,1	1.596,7
Extremadura	194,0	0,0	90,1	57,5	1,3	342,9
Galicia	624,8	30,3	70,5	165,3	13,4	904,3
Madrid	2.033,0	4,2	4,6	309,4	45,6	2.396,8
Murcia	294,6	1,3	60,9	73,0	2,7	432,5
Navarra	178,5	0,0	10,8	40,5	2,1	231,9
País Vasco	647,2	5,4	9,3	168,9	9,1	839,9
A Ríoxa	79,1	0,0	8,0	20,9	0,6	108,6
Ceuta	12,7	0,3		2,6	0,4	16,0
Melilla	11,8	0,1		2,6	0,5	15,0
España	11.656,8	78,1	1.127,6	2.614,9	172,5	15.649,9

(1) Comprende Réximes Especiais da Minería do Carbón e de Empregados do Fogar

Medias anuais en miles. A suma de cada un dos epígrafes non coincide necesariamente con exactitude co total de España, ó redondea-las cantidades en centos de persoas

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

4.3. Estranxeiros

Neste apartado referirémonos ós permisos concedidos ós estranxeiros que pretenden realizar en España unha actividade lucrativa por conta propia ou allea; para iso, deben obter as correspondentes autorizacións de traballo e residencia.

Hai que ter en conta, ó examinar as cifras, unha serie de feitos.

En 1991 e 1992, tivo lugar o proceso excepcional de regularización de traballadores estranxeiros aprobado por Acordo do Consello de Ministros de 7 de xuño de 1991.

A partir de 1992, coa entrada en vigor da libre circulación de traballadores nos países membros da Unión Europea, a excepción de Luxemburgo, do que a súa data de entrada en vigor quedou fixada para o 1 de xaneiro de 1993, tódolos cidadáns de países membros poden realizar actividades, tanto por conta allea como por conta propia, sen necesidade de permiso de traballo. O mesmo trato esténdese ós familiares destes traballadores, aínda que non teñan a nacionalidade dos países membros da Unión Europea.

En 1994, o dereito á libre circulación de traballadores esténdese ós nacionais de Austria, Finlandia, Islandia, Noruega e Suecia, segundo o Protocolo polo que se adapta o Acordo sobre o Espacio Económico Europeo, feito en Bruxelas o 17 de maio de 1993, polo que os nacionais dos estados citados carecen da obriga de obtención do permiso de traballo.

Desde 1993 ata 1999 establécese un continxente de autorizacións para o emprego de traballadores estranxeiros por distintas Resolucións do Ministerio da Presidencia, con obxecto de garanti-la cobertura daquelas ofertas de emprego non atendidas polo mercado nacional de traballo para sectores e zonas xeográficas determinadas, mediante un procedemento específico para a súa xestión.

En 1996 tivo lugar o proceso de Documentación de estranxeiros en situación irregular, regulado pola Disposición Transitoria Terceira do Real Decreto 155/1996, de 2 de febreiro, e desenvolvido posteriormente por Acordo do Consello de Ministros, do 12 de abril de 1996.

Hai que ter en conta, por último, que no ano 2000, establecéndose mediante o Real Decreto 239/2000, ten lugar a regularización prevista na Disposición Transitoria 1ª da Lei Orgánica 4/2000 de 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social. Así mesmo o Real Decreto 142/2001 de 16 de febreiro establece os requisitos para a regularización prevista na Lei Orgánica 8/2000 de 22 de decembro, de reforma da Lei Orgánica 4/2000.

Carécese de datos en relación cos permisos de traballo concedidos durante o ano 2001, xa que ó tempo de redactar este informe aínda non foron elaborados polo Ministerio de Traballo e asuntos Sociais, polo que non poden ofrecerse.

Con datos do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais (cadro 4.20) reflíctense os datos dos traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral a 31 de decembro de 2001, distribuídos por réximes de Seguridade Social. Neste cadro contéplase que a provincia de Pontevedra é a que máis traballadores estranxeiros ocupa nos datos da Seguridade Social.

Si se examina a nacionalidade dos estranxeiros afiliados en Seguridade Social pode verse que os procedentes da Unión Europea representan o maior número. Resalta na comparación por países os traballadores procedentes de Marrocos.

No que se refire ó sexo dos estranxeiros traballando en Galicia, é claramente maior o número de homes sobre o de mulleres.

Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral. Por réxime e provincias. Galicia. 2001

■ Cadro 4.20

	Total	Réxime Xeral	Réxime E. Agrario	Réxime E. do Mar	Réxime E. de Empregados do Fogar	Réxime E. de Autónomos
A Coruña	3.231	1.932	94	74	324	807
Lugo	1.425	779	230	116	109	191
Ourense	1.616	1.136	64	0	132	284
Pontevedra	4.553	2.754	63	466	299	971
Galicia	10.825	6.601	451	656	864	2.253

Datos a 31 de decembro

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

**Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral
por país de nacionalidade. Galicia. 2001**
■ Cadro 4.21

Total	10.825
Europa	5.275
Espacio Económico Europeo ⁽¹⁾	4.910
Unión Europea	4.899
Bosnia-Herzegovina	11
Bulgaria	31
Croacia	9
Eslovaquia	6
Polonia	23
República Checa	6
Rumanía	56
Rusia	71
Suiza	29
Yugoslavia	20
Ucrania	37
Resto de Europa	66
África	1.471
Angola	15
Arxelia	71
Cabo Verde	65
Exipto	10
Gambia	4
Ghana	81
Guinea Bissau	28
Guinea Conackry	13
Guinea Ecuatorial	7
Mali	2
Marrocos	725
Mauritania	11
Nixeria	31
Senegal	316
Resto de África	92
América do Norte	142
Canadá	11
Estados Unidos	131
América Central e do Sur	3.457
Arxentina	493
Bolivia	18
Brasil	258
Colombia	876
Cuba	456
Chile	51
Ecuador	186
México	58
Perú	231
República Dominicana	260
Uruguai	199
Venezuela	334
Resto de A. Central e do Sur	37
Asia	343
Bangladesh	2
Corea do Sur	7
China	210
Filipinas	18
India	9
Irán	7
Xapón	13
Pakistán	11
Resto de Asia	66
Oceanía	20
Apátridas	2
Non consta nacionalidade	115

(1) Inclúe Unión Europea, Islandia, Noruega e Liechtenstein

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

**Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral, segundo sexo.
Por provincias. Galicia. 2001**

■ Cadro 4.22

	Homes	Mulleres	Total
A Coruña	1.909	1.322	3.231
Lugo	957	468	1.425
Ourense	978	638	1.616
Pontevedra	3.139	1.413	4.552
Galicia	6.983	3.841	10.824

Datos a 31 de decembro de 2001
Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

4.3.1. Emigración e inmigración

Emigración asistida

Os datos de emigración asistida (cadro 4.23) reflicten, na súa evolución, que despois do descenso experimentado en 1993, estabilizáronse en 1994 e a partir de 1995 claramente diminúe chegando a adquirir en 2001 a cifra de 485 emigrantes en Galicia continuando con esta tendencia decrecente.

**Evolución da emigración asistida, segundo país de destino.
Galicia. 1994-2001**

■ Cadro 4.23

	Total	Países europeos	Países non europeos
1994	1.485	1.472	13
1995	1.386	1.383	3
1996	951	949	2
1997	617	616	1
1998	508	507	1
1999	525	525	0
2000	498	497	1
2001	485	485	0

Elaboración propia
Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Desta cifra, pode observarse que a maior parte pertence á provincia da Coruña (cadro 4.24), e todos teñen como destino Suíza nas catro provincias.

Claramente, os índices de emigración en 2001, ó igual que nos dous anos anteriores, son baixísimos en relación cos que, historicamente, experimentou a Comunidade Autónoma Galega.

Emigración asistida, segundo país de destino, por provincia de procedencia. Galicia 2001

■ Cadro 4.24

	Total	Suíza
A Coruña	316	316
Lugo	1	1
Ourense	50	50
Pontevedra	118	118
Galicia	485	485

Nota: Non inclúe mariñeiros e tripulantes
Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Baixas consulares

A Coruña é a provincia de destino máis frecuente (cadro 4.25) e América Centro e Sur o continente de procedencia que máis retorno de emigrantes agrupa, sendo Suíza, Arxentina e Venezuela (cadro 4.26) os países que reflicten maiores cifras de baixas consulares.

Baixas consulares. Por continente de procedencia e provincia de destino. Galicia. 2001

■ Cadro 4.25

	Total	Europa		África	América		Asia	Oceanía
		UE	Resto		Norte	Centro e sur		
A Coruña	3.526	757	1.149	17	177	1.414	9	3
Lugo	457	102	104	4	10	231	5	1
Ourense	1.903	339	359	2	21	1.172	2	8
Pontevedra	2.830	692	535	22	69	1.503	4	5
Galicia	8.716	1.890	2.147	45	277	4.320	20	17

Elaboración propia
Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

**Baixas consulares. Por país de procedencia e provincia de destino.
Galicia. 2001**

■ Cadro 4.26

	Total	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
Total	8.716	3.526	457	1.903	2.830
Europa	4.037	1.906	206	698	1.227
Unión Europea	1.890	757	102	339	692
Alemaña	470	94	13	170	193
Austria	8	4	0	2	2
Bélxica	65	11	10	2	42
Dinamarca	3	1	0	0	2
Finlandia	1	0	0	0	1
Francia	380	81	30	100	169
Grecia	0	0	0	0	0
Holanda	70	28	2	10	30
Irlanda	97	43	7	4	43
Italia	19	13	1	0	5
Luxemburgo	5	0	2	1	2
Portugal	72	19	3	12	38
Reino Unido	696	460	34	38	164
Suecia	4	3	0	0	1
Resto de Europa	2.147	1.149	104	359	535
Andorra	107	30	9	9	59
Bulgaria	0	0	0	0	0
Federación de Rusia	2	0	0	0	2
Hungría	1	1	0	0	0
Noruega	2	0	1	0	1
República Checa	6	3	2	0	1
Rumanía	24	13	3	1	7
Suíza	2.003	1.102	89	349	463
Ucrania	2	0	0	0	2
Yugoslavia	0	0	0	0	0
África	45	17	4	2	22
Angola	11	2	1	0	8
Arxelia	8	2	2	2	2
Egipto	1	0	1	0	0
Gabón	2	2	0	0	0
Guinea Ecuatorial	1	1	0	0	0
Kenia	1	1	0	0	0
Marrocos	5	4	0	0	1
Mauritania	2	1	0	0	1
Mozambique	3	1	0	0	2
Namibia	4	1	0	0	3
Sudáfrica	7	2	0	0	5
América	4.597	1.591	241	1.193	1.572
América do Norte	277	177	10	21	69
Canadá	29	8	4	9	8
EEUU	248	169	6	12	61
América Central e do Sur	4.320	1.414	231	1.172	1.503
Arxentina	1.478	645	102	156	575
Bolivia	1	1	0	0	0
Brasil	179	34	3	27	115
Chile	22	3	2	5	12
Colombia	30	15	1	7	7
Costa Rica	4	0	0	1	3
Cuba	101	40	26	11	24
Ecuador	6	5	0	0	1
O Salvador	0	0	0	0	0
Guatemala	10	6	0	0	4
Haití	4	3	0	0	1
Honduras	1	1	0	0	0
México	786	15	2	614	155
Nicaragua	8	0	1	0	7
Panamá	51	3	0	35	13
Paraguay	2	1	0	0	1
Perú	25	13	1	3	8
Rep. Dominicana	19	6	1	3	9
Uruguai	489	248	8	22	211
Venezuela	1.104	375	84	288	357
Asia	20	9	5	2	4
China	0	0	0	0	0
Emiratos Árabes	3	1	2	0	0
Filipinas	1	0	1	0	0
Indonesia	5	0	2	0	3
Irán	1	0	0	0	1
Israel	1	1	0	0	0
Xapón	3	1	0	2	0
Xordania	0	0	0	0	0
Líbano	0	0	0	0	0
Siria	2	2	0	0	0
Tailandia	1	1	0	0	0
Turquía	3	3	0	0	0
Oceanía	17	3	1	8	5
Australia	17	3	1	8	5

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

En relación co retorno dos emigrantes (cadro 4.27), a información que proporcionan as baixas consulares de galegos no estranxeiro reflicten un incremento en 2001 en relación cos anos anteriores superior ó 25%, aínda que se apreciase unha estabilidade nos últimos anos, despois do importante descenso que se experimentou a partir de 1993.

Evolución das baixas consulares. Por continente de procedencia. Galicia. 1996-2001

■ Cadro 4.27

	Total	Europa		África	América		Asia	Oceanía
		UE	Resto		Norte	Centro e sur		
1996	5.942	1.234	2.884	20	236	1.539	6	23
1997	6.056	1.297	2.867	24	286	1.539	10	33
1998	5.971	1.420	2.804	36	239	1.443	15	14
1999	6.607	1.654	2.842	30	261	1.762	25	33
2000	6.933	1.588	2.511	45	253	2.477	27	32
2001	8.716	1.890	2.147	45	277	4.320	20	17

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais